

ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

Management Skills in the 21st Century of
the Administrators of Educational Institutions in
North Bangkok group under Bangkok Metropolitan
Administration

วสุนตรา แจกเกาะ vasuntara jakkoe*

วลัยพรรณ อ้วนนาแวง Walaipan Ouannaweang**

จิตติยากรณ์ ชาวรากุล Jitiyaporn Chaowarakul***

ชุตินา วัฒนะคีรี Chutima Vatanakhiri***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ด้าน

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

** อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

*** อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

การสอนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการจัดการองค์การ ด้านการคิดวิเคราะห์และด้านการสื่อสาร และ 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

คำสำคัญ : ทักษะการบริหารงาน, ศตวรรษที่ 21, สังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

This research aims 1) to study the administrative skill of school administrators in the 21st century in Northern Bangkok under Bangkok Metropolitan Administration (BMA) and 2) to compare the administrative skill of school administrators in the 21st century in the North Bangkok group, classified by gender, education level and work experience. The sample group used in the research was 327 administrators and teachers performing teaching duties in BMA schools in Northern Bangkok group. The research instrument was a 5-scale questionnaire with 0.99 reliability Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation, T-test and one-way ANOVA test.

The research results found that 1) the administrative skill of school administrators in the 21st century in Northern Bangkok Group was overall at a high level. When considering each aspect, it was

found that every aspect was also at a high level, including the teamwork, technology use, creativity, organizational management, analytical thinking and communication, and 2) the results of the hypothesis test showed that the administrators and teachers with the different genders and educational levels had no different opinion about educational institution administration skill in the 21st century in the North Bangkok group under BMA. The administrators and teachers with different working experience differ in their opinions about the administrative skill at a statistically significant level of 0.05

Keywords: Management Skill, 21st Century, Bangkok Metropolitan Administration

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีวิวัฒนาการความเจริญก้าวหน้าทุก ๆ ด้านเป็นไปอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ความเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด คือ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศในโลกยุคศตวรรษที่ 21 นั้น ซึ่งถูกเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า เป็น “ยุคโลกาภิวัตน์” การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 นั้น ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองเยาวชนที่จะเป็นอนาคตของสังคม (ฮิวจ์ เตลานี, 2562) ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องเผชิญกับความเสี่ยงในหลายมิติ และในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอนรวมทั้งประสานสัมพันธ์ มีความสามารถในการระดมและใช้ทรัพยากรเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 27 ในพระราชบัญญัติระเบียบราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ที่ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคลากรส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษากำหนดภาระงานวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานในสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมาย (ภารดี อนันต์นารี, 2551)

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารจึงได้ถูกปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้ว่าในยุคปัจจุบันนี้เป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วขึ้น ซึ่ง วิจารย์ พานิช (2555) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ว่า ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะที่สำคัญต่าง ๆ ซึ่งทักษะแห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของประชาชนคนไทย และในฐานะพลเมืองของโลก ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น (สมหมาย อ่าตอนกลอย, 2566)

สภาพปัญหาการศึกษาของประเทศไทยจากการเปรียบเทียบดัชนีคุณภาพการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน ปี ค.ศ. 2012-2015 จากการศึกษาพบว่า มีปัญหาการศึกษาของประเทศไทยหลายประการที่ยังพบอยู่ในปัจจุบัน หนึ่งในปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาคุณภาพครู พบว่า ยังมีครูบางส่วนที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ด้านความรู้ที่ดีเพียงพอที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ครูบางส่วนยังขาดความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ ขาดคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งปัญหาหนี้สิน (เชษฐา ทองยิ่ง, 2559) ปัญหาทั้งหมดที่กล่าวมาทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้รับการศึกษาหรือผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาโดยรวมของประเทศลดลงไป สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิดา รักษ์พลเมือง และคณะ (2560) พบว่า การพัฒนาครูมีปัญหาเชิงระบบที่สำคัญ คือ การพัฒนาครูยึดสมรรถนะ เน้นทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ขาดนวัตกรรมการพัฒนาที่ส่งผลต่อการพัฒนาสู่มืออาชีพ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้ผู้บริหารต้องตระหนักถึงและหาวิธีการแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง ดังนั้นทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด บริหารจัดการการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 มากน้อยเพียงใด และต้องการเปรียบเทียบว่าทักษะของผู้บริหารในสถานศึกษาที่จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีความแตกต่างกันหรือไม่ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถใช้ผลการวิจัยเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ในการประยุกต์ใช้และพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21
2. ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 เพื่อวางแผนพัฒนาปรับปรุงในการพัฒนาตนเอง
3. ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

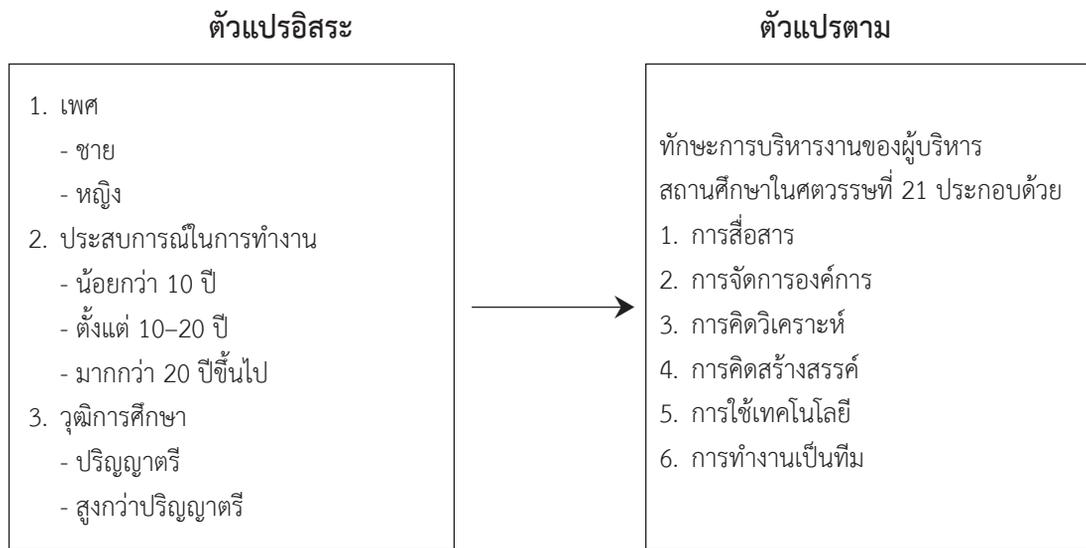
1. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 ประกอบด้วย 7 เขต มีสถานศึกษาทั้งหมด 46 โรงเรียน ซึ่งมีครูในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,227 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 327 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากนั้นเทียบสัดส่วนจากแต่ละโรงเรียนเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

2) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert's Rating Scale) มี 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามและนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index

of item objective congruence: IOC) ของข้อคำถาม แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC เฉลี่ยตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) มีค่า IOC ระหว่าง 0.08–1.00

3. ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach โดยมีเกณฑ์กำหนดตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ได้ค่าความเชื่อมั่น (=0.99)

4. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือ ขอความร่วมมือ ไปโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. ยื่นหนังสือจากวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ถึงผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้วยตนเอง

3. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนด้วยตนเอง และเก็บแบบสอบถามคืนภายใน 30 วัน หลังจากแจกแบบสอบถาม ได้รับคืนจำนวน 327 ฉบับ คิดเป็น 100%

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม หากพบที่ไม่สมบูรณ์หรือไม่ได้รับคืน ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามให้อีกครั้งและติดตามการส่งคืน

5. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ส่งคืนมาทุกฉบับ จำนวน 327 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ก่อนนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัด กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และแบ่งคะแนนเฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูในสถานศึกษา ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ เพศ วิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (T-test) Independent และเปรียบเทียบประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำไปทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยด้านข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้แก่ เพศหญิง มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงาน ตั้งแต่ 10-20 ปี

2. ผลการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น		การแปลผล
	\bar{X}	SD	
1. ด้านการสื่อสาร	3.79	0.72	มาก
2. ด้านการจัดการองค์การ	3.87	0.67	มาก
3. ด้านการคิดวิเคราะห์	3.81	0.73	มาก
4. ด้านการคิดสร้างสรรค์	3.93	0.69	มาก
5. ด้านการใช้เทคโนโลยี	3.94	0.66	มาก
6. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.01	0.61	มาก
รวม	3.89	0.66	มาก

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก อันดับแรก ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการจัดการองค์การ และด้านการสื่อสาร โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีวิธีการสร้างความมุ่งมั่นให้กับบุคลากร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนสรุปได้อย่างชัดเจนตรงประเด็นเข้าใจง่าย และอันดับสุดท้าย ผู้บริหารมีวิธีการสื่อสารที่ทำให้บุคลากรเกิดการรับรู้ร่วมกัน

ด้านการจัดการองค์การ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีเทคนิคในการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดประโยชน์สูงสุด และอันดับสุดท้าย ผู้บริหารมีเทคนิคการสั่งการการมอบหมายงานการประเมินการสอนงานตามลำดับ

ด้านการคิดวิเคราะห์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารกำหนดภารกิจได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสามารถจัดองค์กร โครงสร้างหน้าที่ ภารกิจได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน และน่าเชื่อถือ และอันดับสุดท้าย ผู้บริหารมีความรอบรู้ในรอบด้านทั้ง แนวนโยบายการจัดการศึกษา ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

ด้านการคิดสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีวิธีการกระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงความคิดเห็น และอันดับสุดท้าย ผู้บริหารมีกระบวนการคิดที่แปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิมทำให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคตตามลำดับ

ด้านการใช้เทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และลำดับสุดท้าย ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว

ด้านการทำงานเป็นทีม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจ ความสามัคคี และบรรยากาศที่ดีในการทำงาน รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจ และลำดับสุดท้าย ผู้บริหารแสดงออกถึงการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ T-test และ ONE-way ANOVA (F-test) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปร โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพเหนือ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร และผลการทดสอบสมมติฐาน

1. การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะของผู้บริหารด้านการสื่อสาร ด้านการจัดการองค์การ ด้านการคิดวิเคราะห์ ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยี และด้านทำงานเป็นทีม อภิปรายผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการสื่อสาร ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนสรุปได้อย่างชัดเจนตรงประเด็นเข้าใจง่าย และมีวิธีการสร้างความมุ่งมั่นให้กับครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา อามโกษ (2565) ทำวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐาน พบว่า ด้านการสื่อสารของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดการองค์การ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีเทคนิคในการคิดเชิง กลยุทธ์ วางแผนกำหนด

นโยบายและทิศทางการของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา อำนวย (2565) ทำวิจัย เรื่องทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า ด้านการจัดการองค์การของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการคิดวิเคราะห์ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหากำหนดภารกิจได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน และผู้บริหารสามารถคิดเชื่อมโยงได้อย่างเป็นระบบจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ได้อย่างเป็น องค์รวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ทำวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหาร ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการคิดสร้างสรรค์ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเป็นแบบอย่างในการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการ ปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้บุคลากรนำแนวคิดใหม่ ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา คุณอุตสาห์ และ ปณิตาน วรณวัลย์ (2565) ทำวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการใช้เทคโนโลยี ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา คุณอุตสาห์ และ ปณิตาน วรณวัลย์ (2565) ทำวิจัยเรื่อง ทักษะ การบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสร้างความไว้วางใจ ความสามัคคี และบรรยากาศที่ดี ในการทำงาน มีความรับผิดชอบร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหมาย อ่าดอนกอย (2566) การศึกษาภาวะผู้นำและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า ทักษะด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2. จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

2.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นครูที่มีการศึกษาทั้งปริญญาตรีและในระดับสูงกว่าปริญญาตรีจึงมีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์สูงมีการเรียนรู้งานและปฏิบัติงานในระยะเวลาที่มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วริศรา บุญธรรม (2560) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านการสื่อสาร ผู้บริหารควรมีวิธีการสื่อสารที่หลากหลายและมีความชัดเจน ทำให้บุคลากรเกิดการรับรู้และเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และมีปฏิริยาตอบสนองต่อกันทำให้เกิดความร่วมมือในองค์กร

2. ด้านการจัดการองค์การ ผู้บริหารควรใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในกิจกรรมของสถานศึกษา จัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. ด้านการคิดวิเคราะห์ ผู้บริหารควรมีความรู้ในรอบด้านทั้งแนวนโยบายการจัดการศึกษา ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษา สามารถกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ สอดคล้องกับการจัดการศึกษา

4. ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ในสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้บุคลากร ได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาและข้อร้องเรียน

5. ด้านการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่วและสร้างสรรค์ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

6. ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารควรสร้างความไว้วางใจ ความสามัคคี คุณธรรมจริยธรรม และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีในการปฏิบัติงาน ให้ความเคารพจริงจังกับผู้ร่วมงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัด กรุงเทพมหานครกับสำนักงานเขตอื่น ๆ

2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

3. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร

รายการอ้างอิง

จันทิมา อามโกช. (2565). *ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.*

ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). *การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน. บทความวิชาการในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 หัวข้อ “ทิศทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21”. มหาวิทยาลัยภาพสรินทร์.*

ชนิตา รักษ์พลเมือง. (2560). *การศึกษาสภาพและปัญหาการผลิต การใช้ และการพัฒนาครู การศึกษา ขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับความต้องการในอนาคต (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

- เชษฐา ทองยิ่ง. (2559). *ปัญหาที่รอการปฏิรูป*, วารสารของรัฐสภา, สืบค้นจาก <https://dL.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/previewer.php>
- มัลลียา คุณอุตสาห์ และ ปณิธาน วรณวัลย์. (2565). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ*. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มณฑาทิพย์ นามนุ (2561). *ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ภารดี อนันต์นาวี. (2551). *สภาพและปัญหาการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออก*. รายงานการวิจัย ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วริศรา บุญธรรม. (2560). *การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)*. ราชกิจจานุเบกษา.
- สมหมาย อ่าดอนกลอย. (2556). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ฮิวจ์ เดลานี. (2562). *การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก <http://www.unicef.org/>
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," *Journal of Education and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.